

Oponentský posudek magisterské diplomové práce Michaely Řezáčové „Francouzská literatura pro děti a mládež – česká recepce. R. Gosciny: Mikulášovy patálie“, ÚTRL FF UK Praha 2010

Cílem práce, jak čteme v jejím úvodu, je „teoretická a praktická sonda do recepce literárního textu dětským čtenářem“ s využitím materiálu čerpaného z knihy R. Goscinyho Mikulášovy patálie. Předložená studie je členěna do dvou hlavních částí – teoretické a praktické.

Půdu k objektivnímu představení výsledků výzkumu sondy si diplomantka připravuje v teoretické části práce nejprve historickým přehledem literatury pro děti a mládež od nejstarších dob po současnost, s přihlédnutím k nejvýraznějším proměnám její funkce a estetických modelů. Tato část (str. 10–28), mapující vše podstatné, co v oblasti dětské literatury vzniklo, je zpracovaná atraktivním střídáním pohledu na situaci v Čechách a ve Francii v jednotlivých historických obdobích. V následujících kapitolách nazvaných Teorie literatury pro děti a mládež a Charakteristika literatury pro děti a mládež diplomantka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou. Nahlíží dané téma z klíčových zorných úhlů (funkce, kritéria hodnocení, obsah, postavy, specifika stylu, problematika překladu literatury pro děti a mládež, přehled některých translatologicky zaměřených prací) a zdařile propojuje poznatky jednotlivých autorů a teoretiků do komplexního odborného celku. Totéž platí rovněž o podrobně zpracované kapitole Recepce literatury pro děti a mládež (str. 45–71), která je stěžejním příspěvkem a zároveň završením teoretické části. Představuje inteligentní a kultivované shrnutí dosavadního vědění z pera českých a francouzských teoretiků v oblasti recepce literatury pro děti a mládež.

V praktické části své studie nazvané Experimentální sonda do recepce Mikulášových patálií provádí Michaela Řezáčová recepční analýzu vybraného textu francouzské literatury (povídka Kolo) v českém překladu Tamyry Sýkorové-Řezáčové, a to na základě průzkumu provedeného na vzorku dětských čtenářů. Vhodně aplikuje teoretické kategorie na konkrétní textový materiál, věnuje se analýze komunikační situace, některým bodům problematiky českého překladu Mikulášových patálií a recepci tohoto francouzského díla v zemi svého původu i u nás. Oceňuji komplexnost diplomantčina pohledu, v němž nechybí ani osobní názory (např. na filmové zpracování Mikulášových patálií) či konkrétní údaje týkající se nákladu u nás vydávaných jednotlivých epizod z díla R. Goscinyho.

Způsob, jakým si diplomantka poradila s realizací empirické části své studie přímo v terénu (formulace otázek dotazníku a vytvoření komunikační situace s prvky detektivky) a následně s popisem a vyhodnocením sondy, zahrnujícím grafy, mohu pouze obdivovat.

Magisterská diplomová práce Michaely Řezáčové je svébytným cenným příspěvkem jak k problematice recepce literatury pro děti a mládež obecně, tak k problematice čtenářského přijetí konkrétního francouzského díla v českém překladu. Předloženou studii doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v ý b o r n ě.

V Praze 12. září 2010

PhDr. Šárka Belisová